

גט וקארירה

יהודית אמיר, שחקנית

טובה אישיכסית, קוסמטיקאית

זוהי תופעה בפני עצמה. חמש נשים מוכי שרות אלה, מייצגות תופעה המסתמנת בין המתגרשים בישראל — גירושין הנגרמים כתוצאה מהעדרתה של האשה את הקריירה על חיי הנשואין. כל אחת מהן, אחרי גירושה, עומדת ברשות עצמה, מהווה אישיות בפני עצמה. אולם, האם הקריירה המוכתרת כיום לנשים מוכשרות בשטחים שונים בישראל, היא הגורם לגירושיהן? אין ספק שהאפשרות לקריירה מקילה על נשים להתגרש במקום שנשים אחרות לא היו עושות זאת. אולם בהרבה מקרים הסיבה האמיתית לגירושין היא כישלון של חיי נשואין הנובע מסיבות שונות.

אילנה רובינה, זמרת-דוגמנית

ירדנה פליגלמן, דיילת

ג'ני קדי, ציירת

בחייה הנשואין כגורם לכישלונם. פסיכולוג זה פיתח, על סמך נסיונו, תיאוריה מעניינת: "אחוז הנשים הקרירות מבחינה מינית, הוא גבוה בישראל יותר מאשר בארצות אחרות. הגורמים לקרירות מינית הם, בדרך כלל, אורגניים וסוציאליים. בארץ משחקים הגורמים החברתיים, כמו חינוך, דת ומסורת, תפקיד נכבד. ביחוד אופייני הדבר לגבי ילדות הארץ.

"דחוק בין אלה שגדלו בסביבה בה ניתן חינוך חופשי כמו בקיבוץ, למשל, רב יותר מספרן של הנשים הקרירות מבחינה מינית. כנראה שיש משורו פסול בשיטות החינוך הנהוגות בארץ ובאחריה התרבותית והמוסרית בה גדל הנוער — משהו הגורם לריבוי הפריגנדייות.

★ ★ ★

כמעט כל הרומנים הגדולים, המגוללים סיפורי אהבה מרשימים, מסתיימים בומאז הם חזו באושר ובשלווה. זהו מוצא קל מאוד. כי אלה שהיו רוצים להמשיך את סיפורי-האהבה הגדולים היו צריכים לתאר כיצד גיבורים, לאחר שהצליחו להינשא ולתחיל בחיים אפורים, היו צריכים לעבור כמה שלבים בלתי-נעימים. רק שייקספיר מצא פיתרון, בהרגו את רומיאו ויוליה שלו ברגעיה שאם לא אהבתם. אילו היו מושיבים לחיות ספק אם היו חיים באושר. אבל רוב האנשים אינם מתיים עם קץ הרומאן שלהם. ואין נשואין שאין בהם התנגשות כלשהי על רקע מיני, כלכלי או חברתי — התנגשות המסתיימת לעיתים בגירושין.

האם גם החוק הנהוג במדינת ישראל מבין זאת?

על כך בהמשך הסידרה בגיליון הבא: "דרך היסורים לגירושין."

שלהם עלתה פי כמה על רמת-החיים ממנה נהנו במושבה. "כתוצאה מכך חל גם שינוי במעמדם החברתי, ובניגוד לחיי-המשפחה השלמים שניהלו קודם במושבה, היו להם עתה חיי חברה סוערים. הם נהגו לצאת ולבלות לעיתים תכופות, יחד עם בני מעמדם. כתוצאה מכך החלו מסתמנים מעשי אי-נאמנות קטנים, אצל שניהם. מעשים אלה הלכו והתרחבו, ובמשך הזמן הפכו לבגידות. הבעל היה חי עם נשים אחרות, ואף האשה, כפי שהודתה, התפתחה מספר פעמים לגברים נשואים שבחברתם.

"הבגידות הולידו מריבות וסיכסוכים. ובעיקר-בתיים התליתו בני-הזוג להיפרד. הייתה היתה משוכנעת שהתמורה בצורת-חיהם היא שהרסה את משפחתם.

"רק אחרי שהכרתיה מקרוב יותר התברר שנשואיה היו כישלון מלכתחילה. האשה היתה פריגנדיית, בגלל סיבות שונות, ולא באה על סיפוקה המיני בחיי-האישות שלה עם בעלה — מהרגע הראשון לנשואיה. אולם היא לא עמדה על כך, ותתייחסה כשלה יצרה חומת-מגן, כשפיתחה בה תכור, גולת אחרות שהיו עשויות להביא לה סיפוק כפיצוי לחוסר-הסיפוק המיני.

"במאוחר, לאחר שהיינשואיה נהרסו, למעשה, לאחר עשרות התנגשויות עם בעלה, על רקע גורמים שונים היא חיפשה את סיפוקה המיני מחוץ למיסגרת הנשואין שלה. לא בגידתה היא שהביאה לכישלון נשואיה; כישלון הנשואים הוא שהביא לבגידתה."

★ ★ ★

אי-סיפוק — גורם ראשי

גם פסיכולוג ידוע אחר, אשר בין האנשים שבטיפולו מצויים מספר גרושים, מוצא אצל כולם את אי-הסיפוק המיני

לעולים חדשים, ובין העולים החדשים לבין עצמם, שיעור הגירושין הוא כשיעור המתחתנים. יוצא בכך שיש בישראל לזוגות הי מורכבים משני צדדים יותר סיכויים לחיי משפחה מאושרים.

בישול-הנשואים והכנידה

הכררים ברקע החברתי והתרבותי של הנשואים אינם אלא גורם משני ליצירת קונפליקטים בחיי-הנשואים שלהם, המביאים, בסופו של דבר, לגירושין. בדרך כלל מסתירים מאחורי כלי הגורמים לגירושין, שנמנו ברשימה הקודמת בסידרה זו סיבות שונות לגמרי. אולם אליהן אפשר להגיע רק על-ידי מחקר ממשי וממצה.

בישראל מסוגלים לספר על כך רק ה"פסיכולוגים. בין האנשים שנמצאו בטיפולם, נמצאים, כמובן, גם בני-זוג רבים שהתגרשו. טרם נערך מחקר על נושא זה, אולם ה"פסיכולוגים הישראליים יכולים לספר מנסיונם.

מספר אחד הידועים שבהם:

"אחת מהנשים שביקרו אצלי, אשה בת 36, התגרשה אחרי תשע שנות נשואים. היו לה שני ילדים, שנמסרו בעיקבות הגירושין למוסד. היא באה אלי בקשר לבעיות אחרות תופעה מעניינת. אולם תוך היכרות עימה עמדתי על 'האשה, ילדת הארץ, היתה משוכנעת כל הזמן שתנאים חיצוניים הם שהביאו לגירושין שיה מבעלה — שיצאו לפעול בהסכמת שנינו. היא נישאה לחקלאי, גם הוא צבר בן לדור שלישי בארץ, בעל-רכוש באחת המושבות. במשך שבע שנים גרו במושבה, וליד דבריה היו חיהם מאושרים. הבעל התעשר, והם עברו לגור העירה, לפני שנתיים, רכשו דירה יפה ומכוננת מפוארת. רמת-החיים

עבר מופקע, הולכת ומשתנה דעת-הקהל לגירושין. יוני הכולט ביותר, מאז קול המדינה, בתנאים המגרי-הגירושין — היא העובדה שחיים משותפים של בעל עוד בבחינת הכרח כלכלי, כשם שהיו בעבר. הדאגה מ'הזיקנה, לקיום מינימאלי — כל אלה הוטלו עתה לאשה יש אפשרויות רבות להשגת קאריירה לעצמה, אך שאינה תלויה בבעל. וזהו, אולי הסימפטום הראשון היה קיים לפני עשר שנים, והמשתקף בעלייה בזוגים האחרונות. רבות הנשים בישראל המחותרות על כדי לעמוד ברשות עצמן ולהשיג קאריירה עצמאית.

★ ★ ★

גירושין "חדשים" ו"וותיקים"

השטטיסטיקה על הגירושין בישראל אינה ומעמיקה, אפשר ללמוד ממנה כמה פרטים מאלפים. גירושין בישראל, לפי אורך תקופת הנשואין, מגיעה לשון בזוגות המתגרשים אחרי שנת נשואין אחת. מתגרשים נפרדים אחרי שנה לנשואיהם. העקומה יגה ככל שגדול מספר שנות הנשואין; אולם היא אי שני בזוגות המתגרשים אחרי 10 עד 14 שנות נשואים. 57% מכלל המתגרשים בישראל עושים זאת לאחר תקופת נשואים של 14 שנה. 50% מכלל המתגרשים בישראל עושים זאת לאחר תקופת נשואים של 14 שנה. וזוגות הראשונות.

נקודות-השיא בעקומה, שונות. לשיא הראשון, לי שנה אחת, מביא בעיקר ריבוי הנשואין בין זוגות אינם מוכשרים דיה-צורך לחיי-נשואין, ומגלים זאת זרי שקשור יחד את גורלם. זוגות רבים ממשכים לחיות יגל ילדיהם. רק לאחר 10 עד 14 שנה, כשהילדים מרשימים לעצמם לשים קץ להייהסבל המשותפים. שר בארצות אחרות, מהווים הילדים בישראל גורם משפחה מערערים. 57% של המתגרשים בארץ הם לדים. ככל שגדל מספר הילדים, כן קטן מספר המתגרשים אחרי שנה לנשואיהם. וזוגות רבים בעלי ילדים אחרים מעדיים על ההשפעה שברקע התרבותי והחברתי לגבי גירושיהם. בעוד שילידי-הארץ, שהתחתנו הארץ, מהווים 15% מכלל הנשואים, מהחיים הם רק מתגרשים. בשאר קשרי הנשואין, שבין ילדי הארץ